

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Besluiten Subsidieregeling (Agrarisch) natuur- en landschapsbeheer 2026

Geachte Statenleden,

Jaarlijks actualiseren wij ten behoeve van de subsidiëring van natuurbeheer en agrarisch natuurbeheer de Subsidieregeling Natuur- en Landschapsbeheer Zuid-Holland 2016 (SNL 2016) en stellen wij het openstellingsbesluit inclusief subsidieplafond voor deze regeling vast. De regeling en de wijzigingen daarvan, alsmede het bijbehorende openstellingsbesluit zijn gebaseerd op landelijke modellen. Deze worden in IPO-verband voorbereid, zodat de provincies de regeling zo uniform mogelijk uitvoeren. Dit is afgesproken naar aanleiding van het Natuurpact. Ook voor beheerjaar 2026 is een actualisatieronde uitgevoerd. Op 7 oktober 2025 hebben wij deze stukken met betrekking tot de SNL 2016 vastgesteld en met deze brief informeren wij u over de wijzigingen.

Wijziging SNL 2016

De wijziging van de SNL 2016 is een technische herziening zonder inhoudelijke wijzigingen. Ook is een modelovereenkomst opgesteld waarmee natuurcollectieven afspraken kunnen maken met particuliere natuurbeheerders die via een collectief natuurbeheersubsidie aanvragen. De regeling verwijst naar het hiervoor vastgestelde model. Hiermee is duidelijk welk model hiervoor gebruikt kan worden.

Openstellingsbesluit, algemeen

Voor de gehele SNL 2016 hebben wij met dit besluit een totaal subsidieplafond vastgesteld van € 77,85 miljoen. De SNL 2016 bestaat uit twee onderdelen: subsidie voor natuur- en landschapsbeheer binnen natuurgebieden (SNL natuurbeheer) en subsidie voor natuur- en landschapsbeheer op agrarische gronden (ANLb). Voor beide onderdelen worden afzonderlijke deelsubsidieplafonds vastgesteld in het openstellingsbesluit. Waarbij voor het ANLb dit nog is onderverdeeld in vijf categorieën. Dit wordt hierna verder toegelicht.

Openstellingsbesluit SNL natuurbeheer

Wat betreft het openstellingsbesluit SNL natuurbeheer is te noemen dat er voor de continuering van het lopende natuurbeheer voldoende budget wordt opengesteld. Hieruit volgt dat alleen partijen die al subsidie of vergoeding voor beheer, inrichting, verwerving of functieverandering ontvingen, subsidie kunnen aanvragen. Daarnaast wordt er ruimte geboden voor subsidiëring van het natuurbeheer van nieuwe natuurgebieden.

Omdat er voor onder andere Staatsbosbeheer per 2026 een nieuw subsidietijdvak van zes jaar ingaat, is het subsidieplafond ten opzichte van eerdere jaren relatief hoog: in totaal € 55,5 miljoen. De benodigde middelen hiervoor passen in de meerjarenbegroting.

Op basis van het Natuurpact, waarin afspraken tussen rijk en provincies gemaakt zijn over de decentralisatie van het natuurbeleid met bijbehorende financiering, is afgesproken dat de tarieven voor natuurbeheersubsidie 75% van de standaardkostprijs zijn. De standaard kostprijs is de berekende gemiddelde kostprijs in Nederland van het gemiddelde natuurbeheer per natuurbeheertype. Vanuit het Uitvoeringsprogramma Natuur heeft het rijk aan provincies voor de periode 2021 – 2030 extra financiële middelen beschikbaar gesteld waarmee een subsidietarief van 84% verstrekt kan worden. De nieuwe subsidieperiode van zesjarige subsidiebeschikkingen die per 2026 ingaan hebben 2031 als laatste jaar en vallen daarmee buiten de periode met het verhoogde tarief. Voor dat jaar geldt dan ook een lager subsidietarief van 75% in plaats van 84%. Zodra er vanuit het rijk dekking is voor een hoger subsidietarief kunnen nieuwe tarieven worden vastgesteld.

Openstellingsbesluit, onderdeel ANLb

Tevens wordt er in het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) ruimte geboden voor agrarische collectieven om hun lopende subsidieaanvragen voor de resterende jaren 2026 tot en met 2028 uit te breiden. Hiermee kunnen zij enerzijds de tarieven indexeren. In het verleden werden de ANLb-tarieven bij aanvang van elke zesjaarsperiode geïndexeerd. Onlangs is besloten om dat elke drie jaar te doen. Voor grasland stijgen de tarieven gemiddeld met zo'n 15%, wat goed nieuws is voor de deelnemende agrariërs. Ook kunnen de collectieven extra budget inzetten voor uitbreiding van het agrarisch natuurbeheer. En tot slot kan het worden ingezet voor verzwaring van bestaande hectares. Daarvan is sprake als agrariërs licht beheer (zoals legselbeheer) omzetten naar zwaar beheer (zoals kruidenrijk grasland). De uitbreidingen zijn bedoeld voor alle doelen van het ANLb, namelijk weidevogels, akkervogels, dooradering, verbetering van de waterkwaliteit en klimaat. Voor het ANLb is € 7,45 miljoen per jaar voor uitbreidingen opengesteld, wat voor de jaren 2026, 2027 en 2028 neerkomt op een totaal van € 22,35 miljoen. De verdeling over de verschillende onderdelen is in overleg met de agrarische collectieven tot stand gekomen en is als volgt:

- a. Open Grasland: € 8.250.000,- ;
- b. Open Akkerland: € 7.050.000,-;
- c. Dooradering: € 3.750.000,-;
- d. Water: € 1.800.000,-;
- e. Klimaat: € 1.500.000,-.

De uitbreiding van het ANLb wordt gedekt met extra beschikbaar gekomen middelen vanuit het Rijk en waterschappen.

Formele besluitvorming over de benodigde budgetten vindt plaats bij vaststelling van de begroting.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Bijlagen

1. Besluit tot wijziging van de Subsidieregeling natuur- en landschapsbeheer Zuid-Holland 2016
2. Was-woordt tabel van de wijziging van de Subsidieregeling natuur- en landschapsbeheer Zuid-Holland 2016
3. Modelovereenkomst zoals bedoeld in SNL2016, artikel 2.2.
4. Openstellingsbesluit SNL en ANLb Zuid-Holland 2026.